

Landbouw concentreert zich in sterke gebieden

In een geliberaliseerde markt kan de landbouw in Europa in 2050 aan de grotere Europese vraag voldoen op minder land. De landbouw concentreert zich dan in nu al economisch sterke agrarische regio's. Bij interventiebeleid dat aandacht heeft voor regionale productie, milieu en landschap, is voor die groeiende vraag in Europa juist tot drie miljoen hectare landbouwgrond meer nodig.

Dat blijkt uit een studie naar de toekomst van de Europese productie van tarwe, aardappelen en melk. De onderzoekers, uit diverse geledingen van Wageningen UR, keken daarbij speciaal naar klimaatverandering en regionale concurrentiekracht.

Klimaatverandering heeft slechts beperkt effect op de totale productie, zo wordt verwacht. In Zuid-Europa daalt de productie, noordelijker stijgt die. Scenariostudies wijzen uit dat – mede door de groeiende druk op land – technologische ontwikkelingen de productiviteit per hectare doen stijgen, vooral bij aardappel en tarwe. 'Bij grasland speelt dat minder, daar wordt ten opzichte van gewassen als aardappel en tarwe relatief weinig onderzoek gedaan naar productiviteit', vertelt Jan Verhagen, die vanuit Plant

Research International bijdroeg aan het onderzoek. In Nederland wordt in 2050 wel meer melk per hectare grasland geproduceerd dan in 2005. Die productie vindt vooral plaats in Noord-Nederland.

De landbouw in grote delen van centraal en zuidelijk Europa gaat een onzekere toekomst tegemoet. Noord-West Europa heeft namelijk een competitief voordeel door goede teeltomstandigheden en de sterke regionale concurrentiepositie, ondanks de grote bevolkingsdruk in die gebieden. Die kracht is sterk gekoppeld aan infrastructuur. 'Als je geen systeem rond melk hebt is dat heel lastig nog op te zetten', aldus Verhagen. 'Bedrijven die nu sterk staan, staan dat over vijf jaar nog. Een boer in Centraal Europa die voldoende omvang wil hebben om

overeind te blijven op de wereldmarkt moet heel wat burens opkopen. Een Nederlandse boer alleen het bedrijf van zijn buurman.'

De studie maakt volgens Verhagen ook duidelijk dat regio's niet ophouden bij de grens. Noord-Nederland en Noord-West Duitsland zijn als je kijkt naar de landbouwomstandigheden eigenlijk één gebied. 'Je zou dus meer op Europees niveau moeten gaan kijken waar wat het beste geproduceerd kan worden en waar je het beste samenwerkt.'

KB-thema	Natuur, landschap en platteland
Informatie:	www.kennisonline.wur.nl
Contact:	Jan.Verhagen@wur.nl 0317 - 48 05 63